

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

A Bács-Bodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja

Hirdetések árszabás szerint TELEFON 14 SZ.	Főszerkesztő ZSUPANSZKY LYUBOMIR Főmunkatársak KISS GYULA	Felelős szerkesztő BERKOVITS MÁRK BERCSÉNYI JÓZSEF	Megjelen vasárnap Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyed évre 2 K
--	--	--	--

Ujévre.

Fordul az év és az ujságok tetejére, a megleghangu és a rideg üzleti levelek elejére egy éven keresztül más numerus kerül.

Ez az, ami történik, ez az, amit mindenember politikai nézeteik eltérése, hitük különbözősége mellett is elfogadhat: fordul az év és mint a cirkszok tábláin, a régi programszám helyébe újat tolnak be. Milyen megnyugtató volna az, ha ezzel újév napját elintézhették. Kezünkbe más számot gyakorolunk be, tollunkat 365 napon keresztül másképp vezetjük és az újév belépése megtörtént. Kedves emléknappunk lenne ebben az esetben az újév, határköfőle vagy inkább utszéli csárda, ahol megállapodhatunk.

De mi, a mai kornak realitást fitogtató, lelkünk mélyén pedig tulságosan szentimentális és romantikus emberei, ezt a napot, az év első napját is befedjük, megtömjük sallangokkal, mondákkal, legendákkal, bűnökkel és éreynyekkel.

Minden ünnepet, amit megélünk, minden napot, a mit vörös betűvel nyomtatnak a naptárok, telitömjük ciradákkal és babonákkal.

Most, mikor új szakasza kezdődik minden ember életének, mikor egy új év első napja köszönt bennünket, el kell mondanunk, hogy a sok munka, kín és fájdalom, küzködés és verekedés közepette is van időnk arra, hogy ne pihenőnapokat, hanem ünnepnapokat kreáljunk magunknak.

Akik hétköznap különváltan, külön légkörben éltek, azokat semmiféle ünnep nem egyesíti, s akiket a hétköznap munkájuk egybeforraszt, az ünnep levegőjében azok is eltávoznak egymástól, ünnepi ruhájuk minősége, ünnepi szokásaik, sőt — ne vesünk — ünnepi kávéházaik szerint.

Az ünnepen mindnyájan kihuzzuk magunkat, kiöltözködünk, a paraszt is kéket vesz és büszkébben járunk, erélyesebben lépünk. Levetjük a hétköznap munkát és a hétköznap társaságot. Az ünnepi napokat a demokratikus Magyarországon mindenki azzal akarja fényesebbé tenni, hogy egy fokkal magasabb társaságba vágyódik. Az ünnepre nem elég a foglalkozás, a napi foglalatosság részeseinek társasága. Hiszen akkor mi az ünnep?

Az antidemokráciának és a reakciónak — nem az erőszakosnak, hanem a gondolatokban és érzésekben mélyen gyökerező antidemokrációnak és

reakciónak — mintha legerősebb, legmegvihatatlanabb várai, ledönthetlenebb oszlopai volnának ezek az ünnepek. Szellemi élvezetet senki nem keres az ünnepen, társalogni, társaival együtt lenni: ezt igen kevés ember tüzi ki ünnepi programjával.

Majd ha kialakul egy új Magyarország, ahol nem lesznek vágyódások feljebb és feljebb, ahol azok, akiket a munka, az együtt dolgozás a hétköznapokon egyesít, a munka által egybeforrasztott láncon belül fognak maradni az ünnepnapokon is, akkor nem ünnepeket, nem üres sivár ünnepeket fog tartani egy dolgozó, élő Magyarország népe, hanem pihenő napokat, üdülő napokat, a munka utáni édes, igazi nyugalom napjait.

Fordul az időben megint egy év. Új gondolatok, új érzések, új eszmék fognak az új esztendő levegőjébe bekerülni és a múlt esztendő törekvései mind halványabban, erőtlenebbül fognak résztvenni az emberek életében, míg végre az idő megint egy egész emberréteg gondolatait temeti maga alá.

Fordul az év és talán megint ledől magas talapzatáról egy-egy szilárdnak hitt bálványkép, hogy a csonka talapzat felett megint egygyel több ut

Köszöny.

*Volt idő, hogy lelkesedtem, égtem;
Ajkam szava tiszta imádság volt.
Mindent szépnek láttam, jónak, igaznak,
S angyalok hona volt a kéklő égből.*

*Volt idő, hogy gyűlölet élt bennem;
Volt idő, hogy átkot szórt az ajkam.
... Elcsillultak a viharok lassan
S most — szavam fáradtan szól, halkán.*

*És nem vagyok többé se jó, se rossz. —
Fásvult köszöny fogja át lelkemet:
Ott borong rajta fojtón, komoran,
Mint bús nehéz köd jégmezők felett.*

M. RADICH JOLÁN

Boldogság bokra.

*Szembe, ha jönnek boldog emberek;
Lelkem fájón, fázón meg nem remeg
Kellén sóvár írgy-vágyanak.*

*Csak nézem, szelíden úgy elnézem,
Mint dúsdikodnak örömben, fényben,
Miből oly kevés jut másnak.*

*S csak arra gondolok, hogyha abból
Az óriás nyúló rózsabokorból
Mindnek jutna egy-egy virág.*

*Akkor, meghalna a bű, s nem volna más
Csak fény, csak dal, tavaszi ujjongás —
Milyen szép volna akkor a világ!*

M. RADICH JOLÁN

Karácsonytól újévig — újévtől karácsonyig.

Karácsonytól újévig. Az adoma erről a következőképen szól. Egy polgártárs vonatra ül és mondjuk Nyíregyházáról Kisvárdára akar utazni. A kalauzhoz, aki a jegyet kéri tőle, a következő kérdést intézi:

— Kalauz úr, milyen messze van Nyíregyházától Kisvárdára?

— Negyvenöt kilométer! — feleli.

— Kalauz úr és Kisvárdára Nyíregyházától?

A kalauz dühbe gurul és így tör ki:

— Hallja az úr, velem ne bolondozzék, keressen mást, akivel tréfálni akar!

— Nono, — csillapítja az utas. — Nézze az nem is olyan mindegy. Mert karácsonytól újévig csak egy hét és újévtől karácsonyig egy egész esztendő . . .

— Ebben már meg az úrnak van igaza, — mondja a kalauz és jót nevetett a viccen.

Most pedig jöjjön a logikai kapcsolat az adoma és a tény között. Karácsonytól újévig csak egy hét van. Egy hét, telve reménységgel újévig az újévtől karácsonyig terjedő hosszú időre — egy esztendőre. Egy hét, amely szinte már a legutolsó időfázisa az esztendőnek, egy hét, amely a remények okozta kellemetességben szokott eltelni. A közönséges köznapoktól határozottan különböznek azok a napok. Azután pedig következik az új esztendő, a karácsonytól újévtől lepergő idő, amely a reménységekből általános emberi szempontból oly keveset szokott beváltani. Tapasz-

taljuk és tapasztaltuk, hogy ezekben a megkülönböztetett napokban szőtt álmok, tervek lassanként, az esztendő folyamán elveszítik fényüket, szürkeség keletkezik belőlük és az emberiség még mindig elnyomott sóhajokkal várja a nagy karácsonyt, az igazi boldog újévtől. És ilyenkor, amikor erről gondolkozunk, tűnik elő a meztelen valóság, hogy csakugyan nem mindegy az, ha az ember Nyíregyházáról Kisvárdára, vagy Kisvárdáról Nyíregyházára utazik. A polgártársnak, a maga egyszerű, tréfás filozofiajában mélyen szántó igazsága van. Készülünk, készülünk karácsonytól újévig utazni. Vannak céljaink, nagyok és szépek és kis jóakarattal megvalósíthatók és amikor újévtől karácsonyig, azokat megakarjuk valószínűsíteni, de sokszor nem érünk el odáig, utközben letörtünk, kis állomások, jelentékteleneknek látszó akadályok állják útját annak, hogy elérjünk utazásunk végcéljához: a valóban boldog újévtől, amely meghozná a remények teljesülését.

Karácsonytól újévig belelopózik az emberiség lelkébe a boldogulni való akarás nagy vágya, anyagi és szellemi viszonyok helyes megváltoztatásának reménysége. És száll az idő megint újévtől karácsonyig, hogy a következő újévtől legyen egy hét, amely alatt a szárnyaszegett vágyaknak legalább a roncsait lehessen összeszedni.

És így van ez már nagyon régen és így lesz még igen sokáig . . . Karácsonytól újévig és újévtől karácsonyig . . .

SÁNDOR SÁNDOR

nyilják meg a szemnek a jövő mindig távol perspektívájának meglátására. Fordul az év és a kalendárium csinálók megint vörös betűkkel tarkított fekete sorregimentet tesznek elének újév napján. Az újév napja is vörös betűvel van jegyezve és onnét kezdve végig hosszú sorban ríkoltoznak a piros betűk az év végéig.

El kellett mondanunk az újévek életbeléptekor az ünnepekhez, a ríkoltozó vörösbetűs napokhoz kapcsolódó kiábrándító gondolataikat.

Hiszen az az első nap, amivel megint egy új stációt hagyunk el, hogy sineinken ismét egy következőhöz juthassunk el, már az első nap megkezdte ezek a bűnös, arcpirító ünnepek sorát. Nincs bizony még egy olyan ünnep, amely különbségeket úgy kiélezné, mint az újév. Azok, akik ajtónk előtt kunyorálnak egész délelőtt, nem megelégedett szívvel kívánnak boldog újévet, hanem az ellenünk való gyűlölet minden izzó lángjával, a különbség forró utálatával, hogy a mindent felejtető „ünnepnap” délutánján a mulatozásra külön pénzük is legyen. De erről ők nem tehetnek. Hiszen kell nekik a pénz. Hiszen az újév ünnepnap, a legnagyobb ünnepnap. Ma kell neki gyürközni egy egész év harcainak.

Adjunk nekik, ha tudunk, de foszszuk meg őket és velük együtt magunkat az „ünnepnapok”-tól, az egymástól hit és érzés, vagyon és ruha szerint elválasztó napoktól.

Az újév sem ünnepnap. Az újév is pihenő nap: a legnagyobb pihenés napja. S mert az ember egész élete meditatív, meditáljunk el ezen a napon, és a legnagyobb pihenés napján pihenjük ki egy elmúlt év fáradalmait és készüljünk az újév munkájára. Ne ünnepeljünk egy új év jövetelét, hanem gondolkozzunk el rajta. Gondolkozzunk el azon, nem volna-e jó a pöffeszkedés napjain ezután az emberiség legfőbb javában, a pihenésben egyesülni mindenkivel akinek van joga pihenni.

Gondolkozzunk el ezen ma újév napján, mikor a legnagyobb pihenés, az örök pihenés árnya suhan el előttünk, mikor egy év meghal és helyébe idegenül, újságokkal telve egy másik születik.

HIREK

T. olvasóinknak és munkatársainknak boldog újévet kívánunk!

— **Kula község** képviselőtestületének 1910 dec. 30-án megtartott rendkívüli közgyűlésén a következő határozatok hoztak:

1. Az 1911 évre rovincsoló bizottsági tagokul Boberity Milan és Dudás Fábán választották meg.

2. A községi alappénzek az 1911 évben gyűlölesztetés végett a kulai takaréknál hitelintézetnél helyeztetnek el.

3. Az eddigi I. irnoki állás közigazgatási sjegezői állássá szervezetett át és az eddigi 1100 K évi fizetés 1200 K-ra emeltetett.

4. A községi kertész évi fizetése 160 K-ban állapított meg.

5. Ilin Toma kulai lakosnak 2000 K I-ső helyen bekebelezendő kölcsön szavaztatott meg.

6. Fogyasztásiadó pénztárnokul Schmidt Mátyás választott meg.

7. A Bélapusztai elemi népiskola felállítására alkalmas és szükséges telek megvételére egy bizottság küldetett ki.

8. Az árverési, árlejtési és 20 K-án felüli nyugták hitelesítésére Pavkov Pánta és Nagy János közs. képviselők küldettek ki.

— **Jótekonyság.** Kula község kezelésében levő „Récei Dezső alap” 1910 évi 221-37 Kt kitevő kamatát az alapítólevélben megjelölt bizottság 1910 december 24-én az itt megnevezett szegények között következőképen kiosztotta: Horváth György, Szabó Ferencné, Kristman Péterné, Vekerle Simonné, Legyenác Péla, Rogin Rádáné, Csardaklin Kristina, Vinterstein Károlyné, Geyer Henrikné, Ekstein Samu 20 20 Kt és Plattner János 21-37 Kt kapott.

— **A kulai iparosdalárda** január 1-én a Hungariában a rokkant iparosok alapja javára műkedvelői előadással egybekötött táncvigalmat rendez.

— **Letört virág.** Súlyos csapás érte a mult csütörtökön reggel Milla Antal kulai tanítót és nejét. Hón szeretett fiacskájuk, a 4 éves kis Feri, pár napi betegség után meghalt. Temetése pénteken délután ment végbe Kula községének nagy részvétele mellett. — A gyászoló szülők egyik szép reményét törte le a könyörtelen halál, midőn a család és az egész rokonság kedvencét oly korán elragadta. A gyászoló szülők iránt Kulán általános a részvét.

— **Bicskázás.** Az alkohol ismét áldozatot követelt tagjaitól. Mult héten a kulai Korona sörcsarnokban ivogatott Schmidt Jakab géplakatos és összeszólalkozott a szerb tamburásokkal, akik aztán alaposan összeszurkálták a hencgő legényt. Mint azt később megtudtuk, Schmidt a mult nyáron megszurkálta a banda egyik tagját és most az visszaadta a kölcsönt.

— **Farsangi multság Óverbáson.** Az óverbázi egyetemi és tanulóifjuság jan. 8-án este farsangi bucsumulatságot rendez az óverbázi önkéntes tűzoltótestület zászló alapja javára. A multság kedélyesnek ígérkezik. A rendezőség minden előkészületet megtesz.

— **Karácsony az Élősziget** őserdőjében. Nagyszerű kulturmunka folyik egy esztendő óta Gombos és Bácsujlak között a Duna mentén. A tudomány ezt az óriási darab földet akarja elragadni a folyótól és a vadon őstermesztetől, hogy életet termő szántóföld váljék az őserdőből. Az ámentesítő társulat, zsoldjában ezer munkás családnál több keresi meg a kenyerét. Nehéz kenyér, de tisztes kenyér, a melyik eltartja a maga emberét. De meg is kell szolgálni érte keményen. A töltésen dolgozó munkások valóságos harcot vívnak a természettel és az elemekkel minden talpalatnyi földért. A munka háromnegyed része már el is van végezve, most az Élősziget déli részén folyik a töltésépítés, amely tavaszra lesz egészen készen. A dolgozó munkások családtagjaikkal ez idő szerint ott vannak letelepítve az Élőszigeten, ideiglenes munkáslakásokban s ott érte őket a karácsony is a vadonban. Az élőszigeti szegény munkásgyermekekről azonban, hála egy nagyszivű urasszony gondoskodásának, nem feledkezett meg e Jézuska. Széchenyi Emil gróf társulati elnök felesége, a jótekonyságáról ismert Hunyady Mária grófnő, gyönyörű karácsonyi ünnepet rendezett a munkásgyermekek számára m. hó 23-án. A munkástelep tisztásán óriási karácsonyfát állítottak, amely rakva volt mindentféle édességekkel, s alatt halomba rakva a sok drága holmi, ruha, játékszer, csizmacskák, szegény munkásgyermekek elérhetetlen álmái. Leírhatatlan az az ujongás, amivel a kicsinyek a kegyes grófnét körülvették, a mikor megkezdte az ajándékok szétosztását. Mindenki mindenből megkapta a maga részét, s azon az estén sok száz boldog gyermek hajtotta álomra forró fejcskáját az Élősziget vadon ősernetegében.

— **Az óverbázi ifj. társaskör** által m. hó 26-án rendezett mulatságon felülfizettek: Kiss Gyula 3 K, Dorth Fülöp, Röhrig Keresztély, Bruszt János, Roth Béla, ifj. Bétsch Jakab (Kula) 1—1 K. Fogadják érte a társaskör hálás köszönetét.

— **Szerencsétlenség a körvadászaton.** Kékity József csurogi községi jegyző m. hó 18-án körvadászatot rendezett, melyre több vidéki vendég volt hivatalos. A vadászati kora reggel kellemes időben kezdődött, de már a kezdetén szerencsétlenség történt. Trenka Kálmán újvidéki szolgabíró próbára akarta tenni új fegyverét, amely azonban visszafelé sült s ellőtte a szolgabíró ujját. Az első orvosi segélyt dr. Markovits Soma községi orvos nyújtotta.

— **Veszélyes szokás** a községekben az, hogy a karácsonyi és újévi ünnepekben éjjel nappal flóberttel és revorverrel durrogatnak s bár gyakran szerencsétlenség történik, mégis a helyi hatóságok alig tesznek valamit ennek elfojtására. Alig lehet az utcán járni a folytonos ijesztgetésektől. *Különösen Kulán a Damjanich-utcában.* Ideje volna, hogy a hatóságok erélyesen lépjenek fel ezen életveszélyeztető szokás ellen!

— **Özvegyi nyugdíj.** A vármegye, néhai Guttwein Lajos torzsai jegyző özvegyének nyugdíját 1114 K-ban állapította meg.

— **Halálozás.** Dr. Steinitz Gábor bácsfeketehegyri orvos m. hó 24-én 45 éves korában hosszas, kínos betegség után meghalt. A jólelkű, köztiszteletben állott férfit a község apraja-nagyja általános szeretettel vett körül, harmad nap temették el impozáns részvétellel.

— **Áthelyezett állatorvos.** A földm. minister Ligeti Béla szablyai állatorvost Rozsnyóra helyezte át.

— **A szeghegyi honfoglalási kutatások** vármegyei támogatása. A Bácsmegeyi Történelmi Társulat 500 K-át kért a vármegyétől a szeghegyi honfoglalási lelet megváltására és további ásatások kiadásaira. A vármegye a kért összeget megadta.

— **Tisztibál.** Pétervárad, Ujvidék és Kamenica helyőrségeinek katonatiszti és tisztviselői kara febr. 1-én Ujvidéken Récei vígadótermében jelmeztáncestélyt rendez.

— **Ujabb jog az egyéves önkénteseknek.** Tudvalevő, hogy az egyévi önkéntesek az ezredet maguk választhatják a közös hadseregben. A kik magas számuknál fogva a honvédséghez kerültek, azok nem választhatták meg az ezredet. Ezután az egyévi önkéntesek megjelölhetik a közös hadseregbeli ezreden kívül azt a honvédezedet is, ahol szolgálni óhajtanak.

— **Az óbecsei járásorvos nyugdíjazása.** Dr. Milkó Ignác óbecsei járás orvos nyugdíjaztatását kérte a vármegyétől. A közgyűlés az orvost nyugdíjazta s nyugdíját 1911 febr. 1 től évi 2800 K-ban állapította meg.

— **Mérnöki állás Kisszapáron.** A Ferencz-csatorna Részvénytársulat jelenleg Kisszapáron székelő mérnöki hivatalánál egy mérnöki állás betöltendő és arra pályázatot hirdet a mérnöki hivatal. Pályázóknak a vízépítéssel és lehetőleg vasszerkezetek (vasbeton) tervezésében és gyakorlati kivitelében jártassággal kell bírnia. Az állás 1911 február 1-én elfoglalandó. Javadalmazások: 2600 K alapfizetés, 2-szer 4 évenként 400—400 K-nás korpótlék élvezete, 1200 K utiátalány, 600 K lakbér Kisszapáron és a szabályzatokban feltüntetett mellékletmények. A folyamodványok Jolánkai Vilmos főmérnökhöz legkésőbb 1911 január 15-ig nyújtandók be.

— **A magyaripar diadala,** hogy a hírneves Schlick-gyár már Magyarországon készíti elsőrendű jéggyárakat, hűtőberendezéseket, teljes vágóhídi berendezéseket, legjobb kivitelben. Költségvetéssel szakembereknek szívesen szolgál a gyár bpesti központja, Váciút 45—47. *Lásd mai hirdetést.*

— **Utcaszabályozási munkálatok.** A Bajmok, Órszállás és Szilberek Bácsvármegyei községek utcaszabályozásával kapcsolatos mérnöki munkák eszközölésével Vadász Pál bajai mérnök van megbízva.

T. vendégeimnek és jóakaróimnak boldog újévet kívánok.

Halász János
Hungaria szállodás Kulán

— Szaporítják a pénzügyörököt. Az 1911 évben életbelépő új szeszadó törvény következtében a pénzügyminister 200 új állást rendszeresített és pedig 100 pénzügyőrí szemlési állást 1200 K zsolddal és 100 pénzügyőri fővigyázói állást évi 1000 K zsolddal. Összesen tehát 220.000 korona személyzet-szaporítási többletköltséggel jár egyelőre az új szeszadó törvény.

— Beszüntették az árveréseket. A zombori pénzügyigazgatóság a napokban rendeletet adott ki, melynek értelmében január hó folyamán — tekintettel a népszámlálásra — semmiféle ingóság adó vagy egyéb köztartozások fedezésére el nem árverezhető.

— Községi jegyzői lak építése. Sztapár község előjárósága december 6-án tartotta meg a szeptember 22-én egyszer már eredménytelenül megkísérelt árlejtést a községi jegyzői lak kibővítési és javítási munkálatainak 9063.40 K előirányzattal leendő biztosítására. Ajánlatot tettek: Lukity Lázár (Sztapár) 8860 K-val, Mrgyanov Miksa (Sztapár) 8980 K-val, Telacsrtó Miklós (Zombor) 8861 K-val. Elfogadtatott Lukity Lázár ajánlata 8860 K-val és jóváhagyásra felterjesztetett az alispáni hivatalhoz.

— Visszavándorlás Amerikából. Barcsról azt jelentik, hogy az utóbbi időben nagymérvű visszavándorlás észlelhető Amerikából. A gyékényesi vonat napról-napra hozza a visszatérőket, köztük olyanokat, akik 10—12 évig voltak kint. A visszavándorlók azt mondják, hogy a megélhetési viszonyok Amerikában nagyon megdrágultak s nagy nyomor vár az ott letelepedni kívánczókra.

— Burgonyabevitel Amerikába. Megemlékezésre méltó, hogy Amerikába külföldről nagymennyiségű burgonyát szállítanak. Érdekes ez, mert éppen Amerikától tanulták az európaiak a burgonyatenyésztést, Amerikából került az első burgonya Európába. Különösen Angliából és Németországból importálnak nagy mennyiségben Amerikába.

— A brillans kollié! Huszezer korona értékű ragyogó brillansokból van az a nyakék amely a Löw Sándor fővárosi kamarai ékszerész pazar kirakatát dominálja. Fejedelmi ékesség, melyet 1 korona ellenében a Kereskedelmi Alkalmazottak Menháza kínál a boldog nyerőnek. Városunkban a jótékony célu sorsjáték ügyét lelkesen propagálják kereskedő ifjaink, amit érdemes is támogatni nemcsak a jótékony cél, de a több ezer darab nyereményért is. Löw Sándor ismét excellált izlésével s a magyar ékszeriparnak dicsőségére van remek vagyont érő kollié-je.

— Népcsalás Fiumében. Fiumében hemzseg a sok család, kik az odaérkező kivándorlókat a legagyafurtabb módon vezetik lépre. A rendőrségnek óriási erőfeszítésbe kerül, hogy ártalmatlannak tegye e szédelőket. Minthogy azonban az ilyen existenciák ellen nem léteznek óvintézkedések, a rendőrség csak akkor léphet közbe, mikor a szegény emberek már megkárosodtak. A legnagyobb szédelőgést hamis útlevellel űzik, amelyeket útlevél nélkül Fiuméba érkező kivándorolni szándékozók adnak el. Az ellenőrzés azonban e tekintetben oly szorgos és szigorú, hogy a határrendőrség minden esetben rájön a turpisságra és aztán nemcsak a csalókat, hanem a kivándorlókat is megfenyíti, bezárja, majd hazájukba toloncoltatja őket.

— Az első gőzgép Magyarországon. Emlékezetes Ferenc, osztrák császár mondása, aki a vasut ellen azt hozta fel, hogy ő a vetéseket nem engedi felgyújtatni, a vasutat nem engedi meg. A gőzgép azonban már sokkal korábban ismeretes volt nálunk. Az elsőt 1721-ben állították fel és pedig Ujbányán, Potter, durhami mester. A gépet az ujbányai műveknél vízemelésre használták. Ez a gép 2 éven át volt üzemben és Anglián kívül az első volt, amely ipari célokra szolgált.

Boldog újévet kívánok

t. vevőimnek és jóakaróimnak.

Langenbach István
hentes, Kulán

— Ki találta fel a sört. Nem is gondolná az ember, hogy ez a szépen habzó ital milyen régi eredetű. Egy olasz folyóirat történelmi adatok alapján megírja, hogy már Kr. e. 2000 évvel ismerték az egyptomiak. Peusiumi itálnak nevezték Pelusim városa után, hol gyártották. Herodotos szerint a sörkészítésre Osiris tanította az embereket. Egy másik legenda Ceres istennőt mondja a sör első készítőjének és az ő nevéből származtatja a sör latin nevét: cerevesia. Ez a szó, melyet Plinius használt először, megfelel az olasz: cervogia és a spanyol cerceza kifejezésnek. Ismerték ugy a görögök, mint a rómaiak. Leginkább Ceres ünnepeén itták Romában. Egy régi germán monda szerint a sör feltalálója Gambrinus király, ki ma is védőszente a sörfőzőknek. A középkorban különösen a kolostorokban ittak sok sört és a sört is nagyobbára barátok gyártották.

— Mit olvassanak okvetlenül? A napilapok mellett okvetlenül szükséges, hogy minden iparos, kereskedő termelő és gazdász a maga szaklapját is olvassa, mert lehetlenség, hogy a napilapok oly tudással és oly kimerítően tárgyalhassák a szakmába vágó napi kérdéseket, mint azt a szaklapok teszik. A külföldön már rég elismerték és méltányolták az egyes szaklapokban rejlő nagy értékeket és nem vagyunk kicsinyesek, ha azt állítjuk, hogy az ő előrehaladásuknak egyik legnagyobb rugója az, hogy eszméket, tanításokat éppen szaklapjaikból merítettek. A magyar szaksajtó három kiváló, hézagpóló organumáról akarunk ehelyütt megemlékezni, melyek mind nemes hivatást töltenek be a maguk társadalmában. Egyik a Textilipar, amelyet minden magyar manufaktúr és konfekció kereskedőnek olvasnia kell hogy üzletének nagy előnyeit kiaknázhassa és azt előnyére fordíthassa. Holzer Sándor kereskedelmi tanácsosnak egy igen tanulságos cikkét közli e lap legutóbbi száma, mely a maga nemében egyetlen Magyarországon, s tényleg nem szabadna egy divatcég asztaláról (már mint az íróasztaláról) sem hiányoznia. A másik a Csemege és fűszerűség, mely hetenkint kimerítően foglalkozik az élelmészeti kérdések minden váltásával, tehát fűszeresnek, hentesnek, vendéglősnek fogyasztási szövetkezetnek nélkülözhetetlen. E lap minden kikkától, párttól, egyesülettől és szövetkezéstől független, tehát az igaz, őszinte szó képviselője. A harmadik Közgazdasági lapok, mely nyolc év óta hű tükre a hét összes pénzügyi, ipari, kereskedelmi és biztosítási eseményeinek. Ezt a lapot is olvasnia kell mindekinek, aki az ország vitális közgazdasági kérdéseiben érdekel van. (S ki nincs?) Mutatványszámot a kiadóhivatal szívesen küld e lapokból. Mindhárom lap a Rózsa-u. 8 sz. alatt jelenik meg Budapesten.

— Őszvértenyésztés Magyarországon. Igazán csodálatosnak mondható, hognálunk egy kimondottan agrár államban, mennyire elvan hanyagolva az őszvér tenyésztés ügye. A székelyhídi Stubenberg uradalmat és a mezőhegyesi kincstári birtokot kivéve — alig van uradalom, mely érdemesnek tartaná az őszvértenyésztést. Pedig mérhetetlenül hálás lenne. Az őszvér ugyanis hegyes vidéken a leghasznavehetőbb igavonó és nyerges állat. A lónál sokkal kitartóbb, csendes természetű és a mi fő, minden betegségtől ment állat, mely e mellett a középfajta lóval vetekedik. Különösen a szegényebb gazdákra birna nagy értékkel, mert az őszvér ily jó

tulajdonságai mellett, negyedrésznyi költségbe kerül, mint a ló. Igénytelen táplálék és gondozás tekintetében, mint a szamár. Életkorát tekintve, az őszvér még 25—30 éves korában is munkabíró, jó erőben levő állat. Külföldön rég felismerték ezt. Francia Spanyol és Olaszországban erősen tenyészítik is. Legkiválóbb a franciországi, poiton-i őszvér. T.i. ezen a vidéken tenyésznek a legkiválóbb számarfajták. A fejlettebb számarcsődör a 140—150 cm. magasságot eléri. Egy-egy tenyészcsődör értéke 5—8000 frank között váltakozik. A hegyi hadcsapatok számára is értékes anyagot jelentene és igazán itt lenne az ideje, ha a földmívelésügyi kormány az őszvértenyésztés ügyét jobban felkarolná.

Kathreiner-féle Kneipp - maláta kávé

csak egyféle létezik, ellenben utánzata tömérdek.
Miért is óvatosság!
Csak eredeti csomagot kérjünk és fogadjunk el e névvel:
Kathreiner

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik felejtethetetlen FERI fiunk elhunytával fájdalmunkat részvétükkel enyhíteni szívesek voltak, fogadják ezuton hálás köszönetünket.

Milla Antal és neje.

JÉGGYÁRAKAT, HÜTŐ- BERENDEZÉSEKET

a BORSIG cég kitűnően bevált ammóniak vagy kénssav kompressziós rendszerek szerint, valamint

TELJES VÁGÓHÍDI BERENDEZÉSEKET

szállít a legjobb kivitelben a

SCHLICK-féle vasöntöde és gépgyár r-t.

Budapest, Váci-út 45-47 sz.

Telefonszámok:
74-76, 74-77 és 98-58 (interurbán)

Költségvetéssel díjtalanul szolgál.

Aki valamit eladni,
venni óhajt, az
hirdessen a

**BÁCSKAI
KÖZÉRDEK**

hetilapban

Hirdetési árak:
Egész oldal 25 K,
Féloldal 14 K,
Negyedoldal 10 K,
Nyolcadoldal 6 K,
Tizenhatod 3 K,

Kishirdetés 5 sorig 1 K

KLINGVART MÁTYÁS

ÓRAS és ÉKSZERÉSZ
KULÁN.

LEGOLCSÓBB
BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS

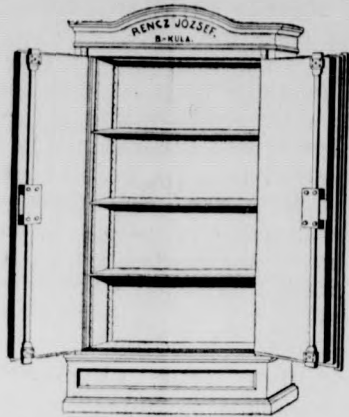
Első Délmagyarországi Rács- és Vasipar-gyár ::: Kula, Árpád-út

GYÁRT:

Kerti rácsokat
Sírkerítéseket
Rácsokat
Kerítéskapukat
Lépcsőrácsokat
Vaslépcsőket
Vasajtókat
Tetőablakokat
Tetőfelülvilágítókat
Kovácsolt idomvasablakokat

Egy új Phaeton-kocsi
helyszűke miatt olcsón eladó

Rencs József

GYÁRT:

100 koronától kezdve

**tűs- és betörésmentes
pénzszekrényeket**

Amerikai főzár, Chubb-féle
ellenőrző-zár és Pasquil-
tolózár-szerkezettel

Mint különlegességeket kívánatra
gyárt **PROTEKTOR** és **NOVUM**
sárakat

Pénzszekrényjavításokat is elvállal

Gabona árak: Budapesten:			
Buza	—	—	10.94
Zab	—	—	8.38
Tengeri	—	—	5.57
Kulán:			
Buza	—	—	10.—
Zab	—	—	7.30
Tengeri	—	—	4.60

PONGRACZ A. SÁNDOR

URISZABÓ DIVATTERME, KULA

Magyar, angol, skót gyártmányu
divat szövetek raktára

— Gözfürdői napok Kulán. Vasárnap, hétfőn
szerdán, csütörtökön, szombaton férfiak; kedden
és pénteken nők számára. — Kádfürdők naponta
férfiak és nők számára. Fürdőnyitás reggel 6 óra-
kor. Kádfürdő 7 órákor

Télikabátok : öltönyök

készülnek bel és külföldi szövetekből

BISCHOF FERENC Alapítva 1894
SZABÓ ÜZLETÉBEN KULÁN

Aki legjobban szerkesztett
teljesen független, nagy elő-
kelő napilapot járattatni ohajt,
fizesse elő

Az Ujság-ot

Vasárnap:

Asszony Gyermekek
melléklet.

Előfizetési árak:

Egyévre 28 K,
Félévre 14 K,
Negyedévre 7 K,
Egy hónapra 2-40 K.

AZ UJSÁG terjedelme rendszeren
32-36-40 oldal.

Vasárnap és ünnepnapokon

80-100-200 oldal.

Megrendelésicím:

Az Ujság kiadóhivatala
BUDAPEST, VII. kerület, Rákóczi-út 54.

Ifju Kovács J. I. Kula Ferenc-József-tér

Saját készítményü valamint elsőrangú gyári úri, női és gyermekcipők raktára

Rendelésutáni cipők a legszebb kivitelben

Rendetlen állás

Rendes állás

Rendes állásu Amerikai cipő

Gyermeksárcipők párja 1.60 K

Arany óra, lánc, gyűrű,
fülbevaló, nyakék 10

és mindenféle ékszer leg-
olcsóbban és legnagyobb
választékban kapható

BECHERER FERENC
órás, ékszerésznél Kulán

Stein Ignác szoba és cimfestő
KULA Kossuth Lajos utca

Elvállal e szakmába vágó mindenféle díszítéseket
ugymint a legújabb

Kristálykövekkel kirakott festéseket
kisebb vagy nagyobb munkákban a legolcsóbb
árak mellett. Levéli meghívásra vidékre is megy.

JURSZIK JÁNOS KULA

Üveg, porcellán, tükör, kép
és china-ezüst áru raktár

Wolframlámpák 75 százalékos áram
megtakarítás

Villamos Reduktorok

Kula és Verbász egyedelarusítása.

Akácza eladás!

Alólírott gazdaságban Óverbáson
3000 drb hibátlan, 3 éves, magas,
egyenes, kifogástalan, *sorfáknak és*
remisek létesítésére felette alkalmas
akácza mérsékelt árban kapható. Ez
íránti megkeresésekre készséggel vá-
laszol *Kiss Gyula óverbássi jegyző.*

Új lisztüzlet Kulán.

Tisztelettel értesítem Kula és vidéke n.é.
közönségét, hogy Kulán, Szt-István-utcában
Witz-féle házban, a kir. jbirósággal szemben

lisztüzletet nyitottam

és úgy kicsinyben valamint nagyban nálam
a legjobb és legfinomabb liszt legolcsóbb
napi árak mellett kapható.

A t. közönség szíves támogatását kérem.
Tisztelettel

Grigorievits Fánosné

Ifj. ÁBEL JÓZSEF

ANGOL SZABÓ KULÁN

Angoltélikabátok

Smokingöltönyök

Utcaiöltönyök

40 K-tól készülnek méret szerint,
szükség esetén 48 óra alatt

Nyomatott Berkovits Márk laptulajdonos, villamos üzemű könyvnyomdájában, Kulán